

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของครุผู้สอน ในสถานศึกษา^๑
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๔

ลักษณ์ ลักษณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE ROLE OF THE INSTITUTION ADMINISTRATORS
IN LEARNING REFORMS ACCORDING TO THE OPINIONS
OF THE TEACHERS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA 4**

LANTHARIMA SUWAN

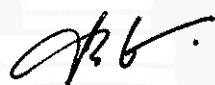
**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2005**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็น
ของครุพัฒน์ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐวิหารมราฐ

เบต 4

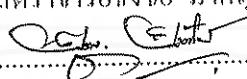
ผู้วิจัย
นางลักษณ์ สริมา สุวรรณ
สาขา
การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คงชัย มาศสุพงษ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักรานิตย์)

กรรมการ

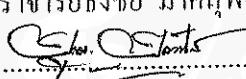
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยารัตน์ คงนาลีก)

คณะกรรมการสอน

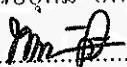
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คงชัย มาศสุพงษ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักรานิตย์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยารัตน์ คงนาลีก)

กรรมการ

(ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุตร ชาตะกาญจน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนគรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุตร ชาตะกาญจน์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์จำเพ็ญ ศิริพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครุผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้จัด	นางลักษณ์รินา สุวรรณ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงชัย มาศสุพงษ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดม อักมยานนิตย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยารัตน์ คงนาลีก

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครุผู้สอน และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครุผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครุผู้สอนจำนวน 331 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิจากประชากร 2,275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ($t - test$)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครุผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ทั้งในภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารลักษณะ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครุผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านการนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

และด้านการบริหารลักษณะ และด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พนวานบทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก สูงกว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ในสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ทุกด้าน สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอน พนวานไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Roles of he Institution Administrators in Learning Reforms according to the opinions of the Teachers in Educational Institutions under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4
The Author	Mrs.Lantharima Suwan
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Tongchai Massupong
Thesis Advisors	Assistant Professor Udom Aksornnit Assistant Professor Nittayarat Kongnaluek

The objective of this research was to study the roles of the institution administrators in learning reforms according to the opinions of the teachers in educational institutions under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. The samples sad in this research consisted of 331 teachers. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, and t-test. The findings were as follows:

1. The roles of the institution administrators in learning reforms according to the opinions of the teachers under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 as a whole were at the more level. As individual aspects were considered, all aspects: the management of curricula, the provisions of learning-teaching, the development of environments and climate conducive to learning, promotion of learning media and sources of learning, the development of teachers, and internal supervision were as well at the more levels.

2. The comparison of the roles of the institution administrators in learning reforms according to the opinions of the teachers under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 between the small-size and large-size educational institutions as a whole showed statistically significant difference at 0.01. As the individual aspects were considered, the aspects of the management of curricula and the development of environments and climate conducive to learning were different at 0.05. And the aspects of the promotion of learning media and sources of learning, the development of teachers, and internal supervision were different at 0.01. While the aspect of the provisions of learning-teaching was not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ทั้งสอง ศาสตราจารย์มาศสุพงษ์ ประฐานคณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักขระนิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยารัตน์ คงนาลีก การบันทึก กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอทราบขอพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายบุญเรือง วุฒิวงศ์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราษฎร์ เขต 4 ดร.อมร เพิงใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ นายณรงค์ จงบุตร ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลนครศรีรัมราษฎร์ นครอุทิศ นายธงชัย นิลวงศ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านในลุ่ง และ นายนิศา จันทร์เกื้อ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดกัลยานกุนิต ขอขอบคุณผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครีรัมราษฎร์ เขต 4 ทุกคน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอนถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณ นายสุวิทย์ สุวรรณ ที่เป็นกำลังใจและให้การช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่คุณแม่ คุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลักษณะ สุวรรณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ก

กิตติกรรมประกาศ ๑

สารนัย ก

สารบัญตาราง ๗

บทที่

๑ บทนำ ๑

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓

สมมติฐานของการวิจัย ๔

ขอบเขตของการวิจัย ๔

นิยามศัพท์เฉพาะ ๕

ประโยชน์ของการวิจัย ๖

๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๗

ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท ๘

การปฏิรูปการศึกษา ๑๑

การปฏิรูปการเรียนรู้ ๑๗

การประเมินผลตามสภาพจริง ๓๑

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ๓๕

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ ๓๗

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๕๗

๓ วิธีดำเนินการวิจัย ๖๐

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ๖๐

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ๖๑

การเก็บรวบรวมข้อมูล ๖๓

การวิเคราะห์ข้อมูล ๖๔

บทที่

หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5 สรุปผล อกบิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย.....	78
การอกบิปรายผลการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	89
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	91
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	99
ประวัติผู้วิจัย	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องแบบสอบถาม - จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ช่วงชั้นที่ทำการสอน - และขนาดของสถานศึกษา.....	67
2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	68
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	69
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้อิ่มอាមวยต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4.....	70
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านลื่อ วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4	71
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านพัฒนาบุคลากรครู ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	72
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้ด้านการนิเทศภายใน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	73
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูป การเรียนรู้จำแนกเป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.....	74

ตารางที่

หน้า

9 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครุผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐวิถีธรรมราช เขต 4 จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม	75
--	----